

Elektrifisering og naturmangfold - fot i hanske?

Hvordan jobber Statnett for å redusere naturinngrep og beholde naturmangfoldet?

Ingrid Myrtveit, avdelingsleder areal og miljø

22. oktober 2020

Statnett

To globale miljøkriser: klima og natur

FN: Verden må gjøre endringer som menneskeheten aldri før har sett maken til

Bare ekstreme tiltak kan begrense oppvarmingen til 1,5 grader. Det kommer frem i en omfattende rapport som FNs klimapanel legger frem mandag.

Kronikk: Verdens arter utryddes 1000 ganger raskere enn det som er naturlig

Dette kan ha dramatiske konsekvenser for naturens evne til å forsyne menneskeheten med livsnødvendige goder og tjenester.

Naturen er livsgrunnlaget vårt

Økosystemer truet av kollaps:

- Tap av naturmangfold er akselererende og uten sidestykke i menneskets historie
- 1 million av klodens 8 millioner arter er utrydningstruet.
- 10 % av verdens 5,5 millioner insektarter er utrydningstruet

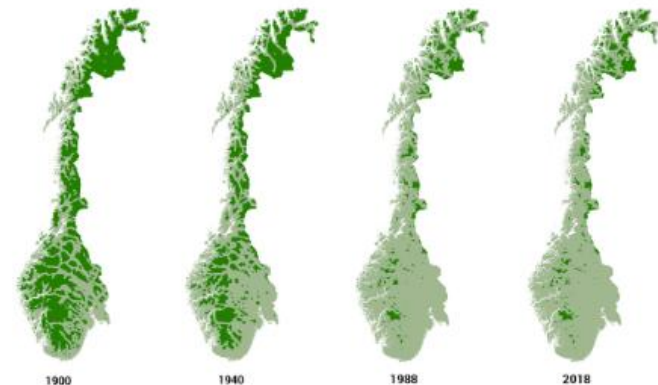
Drivkrefter i Norge:

- Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfoldet

Hele 90 prosent av de truede artene og over 80 prosent av de truede naturtypene antas å være negativt påvirket av arealendringer.

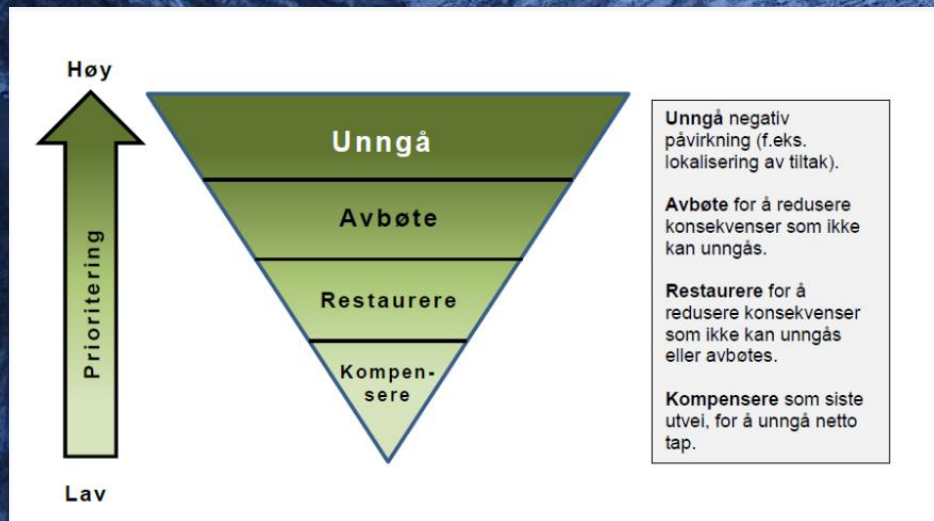
Villmarkspregede områder i Norge

● Villmarkspreget: Naturområder som ligger fem km eller mer i luftlinje fra tyngre tekniske inngrep

Hva kan vi bidra med?

- godt kunnskapsgrunnlag
- skånsom utbygging
- restaurere og istandsette terreng

Troverdighet og transparens

Kunnskap om natur viktig som beslutningsgrunnlag

- Lovkrav

- Planprosess
- Faktagrunnlag
- Dokumentasjon

Stina og miljødepartementet
Kommunikasjon og medlemsengasjement

Konsekvensutredninger: anerkjent metodikk og
databaser for innlegging av data

Oversikt pr. 8. juli 2015

NOU Norges offentlige utredninger 2013:10

Natures goder – om verdier
av økosystemtjenester

- Statnetts prinsipper

- Samle inngrep, sanere, skånsom skogrydding

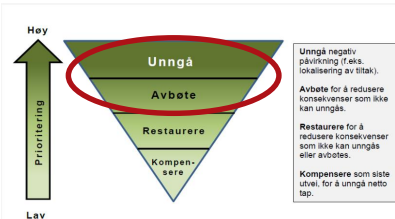
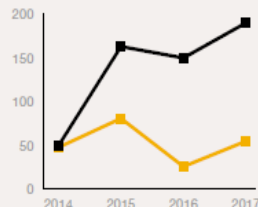

Fremtiden er elektrisk

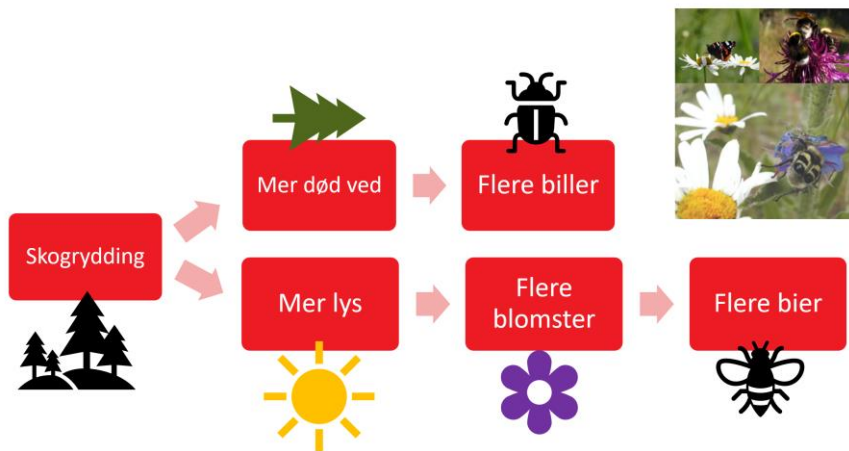
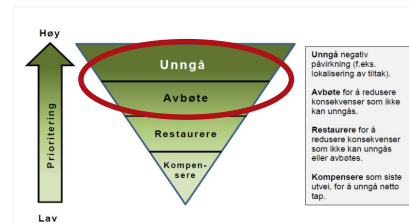
SANERING AV EKSISTERENDE NETT

Statnett har revet cirka 650 kilometer
kraftledning etter at det ble etablert en
strategi for dette for om lag 15 år siden.
I samme periode er det bygget 1 300
kilometer nytt ledningsnett.

■ Nybygg anlegg satt i drift (km)
■ Sanerte anlegg (km)

Biomangfold i kraftgater

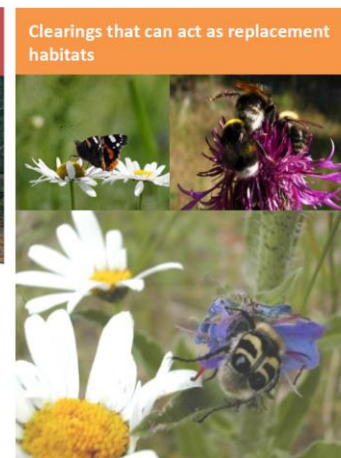
Management implications

Adjacent forest of high conserv. value

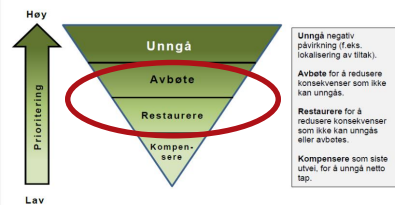

'Business-as-usual' clearings

Clearings that can act as replacement habitats

Photos: L.Nortiller (left), JY Larsson (above), Ø. Totland (right, upper), A. Sverdrup-Thygeson (right, lower)

Terrenghåndtering

Statnett

Handbook
for Ground Works
and Reinstatement

- Prinsipper for terrenghåndtering for å unngå for store skader
- Gravemaskinførere får til mye om de får tillit og opplæring

GRAN (GRønnere ANleggssektor)

Forbedre løsninger for anleggsfasen i utbyggingsprosjekter

- mindre tap av naturverdier (biologisk mangfold)
- redusert klimagassutslipp
- bedre sikkerheten for personell og reduserte totale anleggskostnader

Forskningsrådsprosjekt 2018-2020

- Hva kan vi lære av eksisterende tiltak og rutiner? Data fra alle fylker i 2019
- Hvordan kan ødelagt natur inngå i klimaregnskapet? Inngrep i myr og skog gir store klimautslipp.
- Hvordan overføre fagre ord i overordna retningslinjer ned til de enkelte anleggsprosjektene?
- Statnett-anlegg, men overføringsverdi til alle sektorer

Naturkartlegging gjennomført ved 298 av våre anlegg

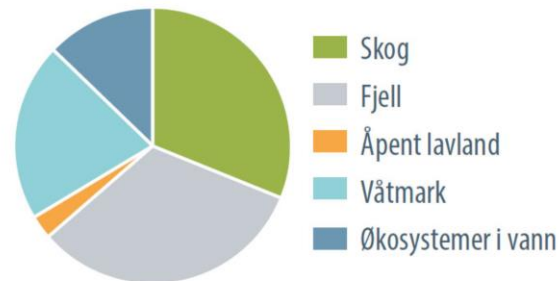
Her gikk det før en anleggsvei bort til et massedeponi. Utbyggeren tok godt vare på toppjord og vegetasjon og la det på igjen da anlegget var avsluttet. Når gror det godt med lokale arter. Foto: Dagmar Hagen / NINA.

Klima og natur henger sammen

Mest karbon er lagret i fjell, skog og myr

Forskerne har delt naturen i Norge inn i økosystemene skog, fjell, åpent lavland, våtmark og økosystemer i vann. Aller mest karbon er lagret i fjell og i skog, med våtmark på en tredje plass. Skog er beregnet til å stå for en stor andel av karbonopptaket på land i Norge. Det er delvis fordi skog dekker et stort areal, men også fordi opptaket er høyt. Rapporten viser imidlertid at myr og naturtyper i fjellet og i åpent lavland kan være vel så viktige.

Totalt karbon lagret i norske økosystemer. Samlet er mengden karbon lagret i norsk natur anslått til 7 milliarder tonn. Fordelingen på de ulike økosystemene er 32 % i skog (ca. 2,2 milliarder tonn), 33 % i fjell (ca. 2,3 milliarder tonn, tallet inkluderer 0,8 milliarder tonn i permafrost), 21 % i våtmark (ca. 1,5 milliarder tonn), 13 % i økosystemer i vann (ca. 0,9 milliarder tonn), 3 % i åpent lavland (ca. 0,2 milliarder tonn). Tallene er for hele økosystemer og inkluderer også jordmonn.

